

بحران های زیست محیطی و معماری پایدار

سارا پورمختار^{۱*}، فرزاد نوایی^۲

۱- کارشناسی ارشد معماری، تبریز، ۱۷ شهریور، کوچه ارک، کوچه شرکت، پلاک ۱۰،

Sarah_Purmokhtar@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد معماری، ولی عصر، همافر، کوچه فرهنگیان، پلاک ۱۲،

f.navaiee@gmail.com

چکیده

معماری در بروز بحرانهای زیست محیطی نقش بسزایی را ایفا می کند. ساختمانها به تنهایی یک ششم منابع آبی، یک چهارم چوب جنگلها و دو پنجم سوخت های فسیلی جهان را تولید می کنند. ساختمان پس از ساخته شدن تاثیر دراز مدتی بر محیط باقی می گذارد. این مقاله با نگرشی تحلیلی- توصیفی رویکردی بر وظیفه ی معماران حرفه ای، که طراحی و تولید محیط های پایدار را بر عهده دارند، را بررسی می کند. مطابق این متن هدف طراحی پایدار، یافتن راه حل های معمارانه اعم از حفاظت منابع و طراحی اقلیمی است که به عنوان دو شاخصه مهم به آن پرداخته شده است. در بررسی حفاظت منابع با پرداختن به حفاظت انرژی، حفاظت آب و حفاظت مصالح راهکارهایی برای حفظ و نگهداری هر چه بیشتر منابع ارائه شده است. در طراحی اقلیمی معمار با بکار گرفتن دانش خود و صرفه جویی در مصرف انرژی بهینه آسایش انسان را فراهم کرده و حداقل صدمه را به محیط زیست وارد می کند. دست یابی به حفاظت از انرژی های تجدید ناپذیر، کاهش استفاده از منابع زمین و تاثیر تخریب کمتر ساختمان ها بر محیط زیست از جمله مواردی است که در طراحی معماری پایدار باید به آن توجه ویژه ای مبذول داشت تا با کسب روش های نوین طراحی و خلق فضاهای همساز با محیط زیست، شرایطی برای برقراری یک زندگی استاندارد با حداقل آلودگی های محیط زیست برای نسل حال و آینده بوجود آید.

واژه های کلیدی: محیط زیست، معماری پایدار، حفاظت منابع، طراحی اقلیمی

۱- مقدمه

امروزه محیط زیست، صرفه جویی در مصرف انرژی های فسیلی و توسعه پایدار به مباحث بسیار مهم و رایج در سطح بین المللی تبدیل شده اند. به طوری که حفظ منابع انرژی، جلوگیری از آلوده کردن زمین و محیط زیست، کاهش میزان مصرف انرژیهای فسیلی و هم زیستی با شرایط طبیعی و اقلیمی مبدل به یکی از مهمترین تدابیر در معماری و شهرسازی شده و معماران و شهرسازان را ملزم به رعایت اصول و قواعد خاصی در زمینه ساخت و ساز میکند. افزایش مداوم جمعیت، کشورهای جهان را بیش از پیش با مشکل کمبود انرژی روبه رو ساخته و حیات بشر را تهدید می کند. (۳) محیط زیست برای موجودات زنده حاصل مجموعه ای از تعادل هاست که بر هم خوردن هر کدام از آن تعادل ها، ضمانت دوام زندگی را تضعیف می کند. (۱) پس از یک قرن تجربه معماری مدرن، با وجود دستاوردها و تحولات با ارزش آن، مشکلات پیچیده ای در عرصه محیط زیست رخ می دهد. وضعیت جهان در آغاز قرن ۲۱ میلادی، به یک توسعه ناپایدار گواهی می دهد که از مشخصه های آن رشد جمعیت، افزایش مصرف و توزیع نامتعادل منابع می باشد. رشد جمعیت همانند تغییر سبک زندگی تحمیل بزرگی بر محیط طبیعی است که در زمان ما منجر به تغییرات آب و هوایی، حفره در لایه اوزون، زوال گونه ها و سکونت گاه های طبیعی گردیده است که نتیجه